

Тақризи

роҳбари илмӣ ба диссертатсияи Давлятбоева Сарвиноз Абдумаликовна дар мавзуи “Шароитҳои педагогии ташаккули фаъолнокии маърифатии донишҷӯён дар машғулиятҳои сотсиологияи тарбияи ҷисмонӣ ва варзиш” (дар мисоли Донишкадаи тарбияи ҷисмонии Тоҷикистон ба номи С. Раҳимов) барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.01 - педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (илмҳои педагогӣ)

Дар шароити рушди босуръати ҷомеа, техникаю технология, зуҳури илм, афзудани иттилоот яке аз масъалаҳои муҳимми таҳсилоти олии касбӣ - ташаккули фаъолнокии маърифатии донишҷӯён мақоми хоса пайдо мекунад. Аз ин лиҳоз, мавзӯи интиҳобкардаи Давлятбоева Сарвиноз Абдумаликовна, воқеан ҳам, яке аз мавзӯҳои муосир маҳсуб ёфта, ҳаллу фасли он барои тамоми тарафҳои ба ташаккули фаъолнокии маърифатии донишҷӯён масъул афзалиятнок пазируфта мешавад.

Муҳимияти мавзӯи диссертант Давлятбоева Сарвиноз Абдумаликовна “Шароитҳои педагогии ташаккули фаъолнокии маърифатии донишҷӯён дар машғулиятҳои сотсиологияи тарбияи ҷисмонӣ ва варзиш” (дар мисоли Донишкадаи тарбияи ҷисмонии Тоҷикистон ба номи С. Раҳимов) эътироф гардидааст. Зеро масъалаи ташаккули фаъолнокии маърифатии донишҷӯён дар раванди таълими фанни сотсиологияи тарбияи ҷисмонӣ ва варзиш яке аз раванди ҳадафмандонаи педагогии ташкилу ҳавасмандкунии фаъолияти таълимию маърифатии донишҷӯён дар аз худ намудани донишҳои илмӣ, рушди қобилиятҳои эҷодӣ ба воситаи истифодаи фаъолгардонии раванди таълим яке аз масъалаҳои муҳими соҳа маҳсуб меёбад.

Диссертант самарани истифодаи шакл ва воситаҳои таълими босифатро дар фаъолнокии маърифатии донишҷӯён зимни таълими фанни сотсиологияи тарбияи ҷисмонӣ ва варзиш ҳамчун объекти тадқиқотӣ мавриди муҳокима ва таҳлилҳои илмӣ қарор додааст.

Навгони илмии таҳқиқот аз он иборат аст, ки бори нахуст моҳияти педагогии маърифатнокшавии падару модарон роҷеъ ба масъалаҳои рушди фаъолнокии маърифатии донишҷӯён тавассути таълими фанни сотсиологияи тарбияи ҷисмонӣ ва варзиши дар мисоли Донишкадаи тарбияи ҷисмонии Тоҷикистон ба номи С. Раҳимов мавриди баррасӣ ва таҳлил қарор дода шуда, дар асоси мушоҳида ва таҳқиқоти озмоишӣ чараёни фаъолнокии маърифатии донишҷӯён ва мушкилоте, ки онҳо дар раванди амалисозии фаъолнокии маърифатӣ муайян кардаанд, назару андешаҳои илмии худро баён намудааст.

Диссертатсияи Давлятбоева Сарвиноз аз муқаддима ва ду боб, бо номҳои: Боби 1 «Асосҳои назариявӣю методологӣ ва вижагиҳои педагогии машғулиятҳои сотсиологияи тарбияи ҷисмонӣ ва варзиш ва нақши он дар ташаккули ғаъолнокии маърифатии донишҷӯён» ва боби 2 «Таҳқиқоти таҷрибавии шароитҳои педагогии ташаккули ғаъолнокии маърифатии донишҷӯён дар машғулиятҳои сотсиологияи тарбияи ҷисмонӣ ва варзиш дар Донишкадаи тарбияи ҷисмонии Тоҷикистон ба номи С. Раҳимов», ки ҳар яке боз ба зергурӯҳҳо ҷудо мешавад ва хулосаву адабиёти истифодашуда иборат мебошад.

Асоси методологӣ ва назариявӣ таҳқиқоти мазкурро назарияи педагогика, усулҳои ғаъоли таълими ба муносибати босалоҳият ба таълим нигаронидашуда ташкил медиҳад, ки дар таҳқиқ ва таҳияи диссертатсия диссертант кӯшиш ба ҳарч додаст аз манбаъҳо ва асарҳои илмӣ-таҳқиқотии дастрасшуда, аз ҷумла таҳқиқотҳои олимони соҳаи педагогикаи ватанӣ ва асарҳои олимони Федератсияи Россия васеъ истифода барад.

Дар диссертатсия тибқи талаботи муосир моҳияти яке аз принсипҳои асосии таълим - принсипи ғаъол будан ошкор карда шуда, ҳамзамон роҳҳои истифодаи метод ва шаклу воситаҳои нави таълими фанни сотсиологияи тарбияи ҷисмонӣ ва варзиш дар асоси натиҷаи гузаронидани озмоишу таҳқиқоти илмӣ бо истифода аз чунин методҳои таҳқиқотӣ: тартиб додани пурсишномаҳо аз рӯйи мушоҳидаҳо, сӯҳбат, пурсиш, ташҳиси психологӣ, озмоиши педагогӣ баён ва пешниҳод карда шудааст.

Хулоса, диссертант масъалаҳои ба миёнгузоштаро мавриди омӯзишу таҳқиқи амиқ ва ҷиддӣ қарор медиҳад, онҳоро натиҷагирӣ менамояд ва роҷеъ ба муҳимияти ҳар як қисмати он андешаву назари худро ибраз дошта, хулосаи мантиқӣ мебарорад. Дар охири ҳар боб озмоишу пажӯҳиши амалӣ ва натиҷаи таҳқиқоташро ҷамъбаст мекунад.

Таҳлилҳои илмӣ, хулоса ва тавсияҳои, ки дар таҳқиқоти мазкур анҷом дода шудаанд, метавонад барои мутахассисони соҳаи педагогика, психология ва сотсиология барои таҳияи ҷабҳаҳои педагогии ташаккули ғаъолнокии маърифатии донишҷӯён кӯмак расонад.

Диссертант дар таҳқиқи рисолаи илмӣ, воқеан, ҳам заҳмати зиёд кашида, худро мутахассиси соҳаи худ муаррифӣ карда тавонистааст. Бинобар ин, бо боварии том метавон диссертатсияи Давлятбоева Сарвиноз Абдмаликовнаро кори илмӣ баанҷомрасида ҳисобид. Ҳамчунин қайд кардан бамаврид аст, ки диссертанти мазкур ҳамаи имтиҳонҳои номзадиро низ бомуваффақият супоридааст.

Автореферат низ ба талабот ҷавобгӯ буда, муҳтавои диссертатсияро пурра инъикос менамояд. Натиҷаи таҳқиқотҳои муаллиф дар шакли мақолаҳо дар нашрияҳои дар ҚОА тасдиқшуда мавриди ҷоп қарор ёфтаанд.

Хулоса, диссертатсияи Давлятбоева Сарвиноз Абдумаликовна “Шароитҳои педагогии ташаккули фаъолнокии маърифатии донишҷӯён дар машғулиятҳои сотсиологияи тарбияи ҷисмонӣ ва варзиш” (дар мисоли Донишкадаи тарбияи ҷисмонии Тоҷикистон ба номи С. Раҳимов) ба талаботи Низомномаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон барои додани дараҷаҳои илмӣ ҷавобгӯ мебошад ва муаллифи он барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.01 - педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (илмҳои педагогӣ) сазовор мебошад.

Роҳбари илмӣ доктори илмҳои педагогӣ

Сафаров Ш.А.

Имзои Сафаров Шодӣ Асомуродовичро тасдиқ мекунам:

Сардори Шуъбаи кадрҳои ДТЧТ
ба номи С.Раҳимов

Деҳқонова З.Б